

Statens
jernbanetilsyn

Samferdselsdepartementet
Postboks 8010 Dep
0030 OSLO

Att.:

SAMFERDSELSDEPARTEMENTET	
AVD/SEK AS	S. NR. KJN
23 OKT. 2007	
S. NR. 07/1480-5	
ARKIVKODE 008.2	AVSKREVET

Wergelandsveien 3
NO-0167 Oslo
Telefon:
22 99 59 00
Telefaks:
22 99 59 03
post@sjt.no
www.sjt.no

Saksbehandler: Sondre Bodin, 22 99 59 27
Vår ref.: 07/460-2 SF2-008
Deres ref.: 07/1480
Dato: 22.10.2007

Svar på høring angående forskrift om informasjons- og påseplikt og innsynsrett

Det vises til Samferdselsdepartementets brev datert 10. september 2007 vedlagt Arbeids- og inkluderingsdepartementets høring om forslag til forskrift om informasjons- og påseplikt og innsynsrett.

Statens jernbanetilsyn har en del innspill knyttet til ordlyden i enkelte av bestemmelsene i utkastet til ny forskrift. Tilsynet finner det hensiktsmessig å komme med konkrete forslag til endret ordlyd for enkelte av bestemmelsene.

Ad § 3:

I bestemmelsens fjerde ledd er det inkonsekvent bruk av bestemt form entall og ubestemt form entall ved omtale av substantiver. På denne bakgrunn foreslås følgende endring i bestemmelsens ordlyd:

Underleverandør: Entreprenør eller leverandør som utfører en del av det oppdraget som er avtalt mellom hovedleverandøren og bestiller[en].

Ad § 4:

Rett og plikt er motsatte rettsposisjoner. Begrepene har likevel nær sammenheng med hverandre. Eksempelvis kan underleverandørens plikt til å fremlegge opplysninger om egne ansattes lønns- og arbeidsvilkår omformuleres til en rett for underleverandøren til å fremlegge slike opplysninger. På denne bakgrunn foreslås følgende endring i bestemmelsens ordlyd:

Bestiller, hovedleverandør, underleverandør og tillitsvalgte har plikter [og] rettigheter etter denne forskriften.

Ad § 5:

Begrepene "hovedleverandør" og "underleverandør" er definert i forskriftens § 3. Det er derfor naturlig at disse begrepene benyttes på egnede steder i forskriftsteksten. Tilsynet er litt i tvil om informasjonsplikten i medhold av § 5 er ment å gjelde for både hovedleverandør og underleverandør. Dette er uansett ikke til hinder for at begrepet "hovedleverandør", og eventuelt

begrepet "underleverandør", kan benyttes her. Tilsynet vil peke på følgende formulering som et alternativ til nåværende ordlyd:

Bestiller skal i kontrakter med entreprenører eller leverandører informere om at virksomhetenes arbeidstakere minst skal ha de lønns- og arbeidsvilkår som følger av allmenngjøringsforskrifter. Den samme informasjonsplikten gjelder for [hoved- og underleverandører] når disse inngår avtaler med underleverandører.

Ad § 6:

I forskriften er det gjennomgående vist til både entreprenør og leverandør som "sekkebetegnelse" på den som skal utføre en tjeneste for bestiller, med mindre begrepene "hovedleverandør" eller "underleverandør" er brukt. På denne bakgrunn foreslås følgende endring i bestemmelsens annet ledd:

Bestiller har en tilsvarende påseplikt overfor sine [entreprenører eller] leverandører i tilfeller der det ikke benyttes underleverandører. Denne bestemmelsen gjelder ikke der bestiller er forbruker.

I bestemmelsens tredje ledd annet punktum er det en eksemplifisering av hvordan påseplikten kan oppfylles. Nåværende ordlyd indikerer at bestiller, hovedleverandør eller underleverandør må innhente dokumentasjon som viser arbeidstakers lønns- og arbeidsvilkår for å oppfylle påseplikten. Det fremgår imidlertid av høringsnotatet at bestemmelsen har sin bakgrunn i en kontraktsklausul i rundskriv nr.2/2005 Lønns- og arbeidsvilkår for arbeidrarar som utfører tenestekontraktar og byggje- og anleggskontraktar for staten. Den aktuelle kontraktsklausulen sier følgende om leverandørens plikt til å fremlegge dokumentasjon – "Leverandøren skal på oppmoding leggje fram dokumentasjon om dei løns- og arbeidsvilkåra som vert nytta". I lys av dette finner tilsynet det mest nærliggende å tolke bestemmelsen i tredje ledd annet punktum dit hen at en eventuell kontraktsklausul bare må gi oppdragsgiver en rett til å kreve dokumentasjon som viser arbeidstakers lønns- og arbeidsvilkår for at påseplikten skal være ivaretatt. På denne bakgrunn foreslås følgende endring i bestemmelsens tredje ledd:

Påseplikt innebærer at det skal iverksettes systemer og rutiner for å undersøke [,] og om nødvendig følge opp [,] at allmenngjøringsforskrifter etterleves. Påseplikten kan [for eksempel] oppfylles ved [å kontraktsfeste] at arbeidstakere minst skal ha de lønns- og arbeidsvilkår som følger av allmenngjøringsforskrifter, og at [dokumentasjon om lønns- og arbeidsvilkår som nevnt i § 9 må fremlegges på forespørsel] / [dokumentasjon om lønns- og arbeidsvilkår må fremlegges på forespørsel].

Ad § 7:

Begrepet "tillitsvalgte" er definert i forskriftens § 3 femte ledd. Tilsynet foreslår derfor at det kun vises til "tillitsvalgte" istedenfor "tillitsvalgte i hovedleverandørs virksomhet" i § 7.

Ad § 8:

I henhold til allmenngjøringsloven § 8 femte ledd kan "oppdragsgivers tillitsvalgte" kreve innsyn i lønns- og arbeidsvilkår for arbeidstakere hos oppdragstaker. Denne bestemmelsen må ses i sammenheng med definisjonen av begrepet "tillitsvalgte" i forskriftens § 3 femte ledd. Det fremgår av høringsnotatet punkt 2.2 side 6 at forskriftens § 3 femte ledd er ment å være en presisering av allmenngjøringsloven § 8 femte ledd. Presiseringen innebærer at med

"oppdragsgivers tillitsvalgte" i allmenngjøringsloven § 8 femte ledd menes hovedleverandørs tillitsvalgte. Dette burde etter tilsynets mening komme klarere frem. Av pedagogiske grunner foreslår tilsynet en omskriving av bestemmelsens første ledd:

§ 8 Begjæringens adressat, form og innhold

Begjæring om innsyn i lønns- og arbeidsvilkår hos underleverandører må fremsettes av tillitsvalgte og rettes til hovedleverandør. Begjæringen skal være skriftlig. Det skal fremgå av begjæringen på hvilket grunnlag begjæringen er fremsatt, herunder hvilke underleverandører, arbeidstakergrupper og lønns- og arbeidsgivervilkår det kreves opplysninger om.

Videre foreslår tilsynet at §§ 8 annet ledd og 9 annet ledd slås sammen og plasseres i § 9.

Ad § 9:

Dokumentasjonskravene i § 9 bør ses i sammenheng med bestillerens påseplikt i § 6. I henhold til sistnevnte bestemmelse må bestilleren i utgangspunktet kontraktsfeste retten til å se hovedleverandørens lønns- og arbeidsvilkår, herunder hvilken dokumentasjon som kan kreves utlevert. For å oppnå likeartet praksis med hensyn til hvilken dokumentasjon som kreves for å oppfylle påseplikten, burde kanskje § 9 også gjelde for bestillerens kontraktsregulerte "innsynsrett" i entreprenørs eller leverandørs lønns- og arbeidsvilkår. I så fall bør dette fremgå klart av forskriften, og bestemmelsens plassering i kapittel 3 bør vurderes. Videre bør bestemmelsens ordlyd kanskje modereres noe med hensyn til når opplysninger må underbygges med dokumentasjon. Dette kan for eksempel gjøres ved å endre bestemmelsens ordlyd slik at dokumentasjon bare må fremlegges på forespørsel eller når dette kreves. På denne bakgrunn foreslås følgende ordlyd i bestemmelsens første ledd første punktum:

Opplysninger om entreprenør eller leverandørs lønns- og arbeidsvilkår skal dokumenteres ved kopi av arbeidsavtaler, lønsslipper, timelister og annen egnet dokumentasjon, dersom dette kreves av den som har rett til innsyn i entreprenør eller leverandørs lønns- og arbeidsvilkår etter denne forskriften.

Ad § 10:

Bestemmelsens annet ledd er en presisering av det som står i første ledd annet punktum. Likevel kan det stilles spørsmål ved om bestemmelsens annet ledd er nødvendig å ha med. Alternativt kunne man slått sammen bestemmelsens nåværende første ledd annet punktum og annet ledd til et nytt annet ledd med følgende formulering:

Opplysningene skal slettes straks dersom det viser seg at arbeidstakerne som er omfattet av innsynsbegjæringen får minst de lønns- og arbeidsvilkår som følger av allmenngjøringsforskrifter eller behovet for opplysningene ikke lenger er til stede.

Med hilsen

Erik Ø. Johnsen

Direktør